

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Süvegén, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona</p>
---	--	--

Imádság

a csatában elhunyt katonákért tartott gyászistentiszteleten.

Kegyelmes Isten, Mindenható, az emlékezéssé csendesült fájdalom óráján Téged szólítunk. Gyógyítsd meg sebeinket, fájdalmainkra tekints, töröld le könnyeinket, emlékezésünket áldd meg, vigasztalj minket.

Nincs perce az időnek, melyben szótlanul bár, ne imádkoznánk Hozzád s ha gyöngye szívünk nem tudja forrás szavakba öltöztetni áhitatunkat, Te tudod, te érzed, a szó, a sóhajlás előtt már szívünkbe látsz. Uram, ha mondjuk: a fiam, ha asszonyok ajka töredezi: a férjem, ha kicsi gyermekek sóhajtlják: jó apánk, Te elötted elég imádság.

Áldunk Téged, mert jónak, irgalmasnak mutatkoztál mihozzánk, ha kedveseink életére oltalmazd kegyelme rásugárzott s vele lelkünket ma is, ahogy tegnap és tegnapelőtt üdvösségbe fűrésztödted. Irgalom atyja, ne ítélj meg minket haragodban, ha mégis, mégis mi sírunk, mi félünk s remegésünket nem tudjuk Elötted rejtgetni, hogy míg ma Feléd esengünk, mi történik addig, míg szemünket Hozzád emeljük, nem borul-e sötétség a nekünk életünknel is drágább szemekre? Mit hoz a perc, a jövő óra, a holnap, a holnapután? Tudjuk

Uram, mi bűnösök vagyunk nagyon, most is bűnösök, nem irgalmadért hálálkodunk, de félelemben reszketünk, — ne ítélj meg minket haragodban, de jószágod szerint gyarlóságunkat ne feledd.

Tudjuk Uram, mindenek felett kegyelmed virraszt, a halottak, csaták megöltjei az Életért halnak, a Te jobb, igazabb, teljesebb új Világodért. De — ó, ne büntess minket — a halál féltettjei a mi fiaink, testvéreink, hites uraink. Élet és halál Ura, ne vedd el őket mitőlünk! Élet és halál Ura, lásd — s ó, ne büntess érte — lásd, nem tudunk mi örülni a Te új, jobb Világodnak nélkülük, nincs nekünk Élet, ha őket halálra szántad.

Légy velünk, adj erőt, elepedünk már a sírásban, elfáradunk a könnyezésben. Óvj meg a kétségbeeséstől, ne hidd az órákat, melyen szívünk összeszetörik.

Meg akarunk erősödni, bizni, hinni akarunk Benned, Te velünk vagy, nem hagysz el.

Ne hagyj el, légy velünk, állj mellénk s kik karddal, fegyverrel jönnek ellenünk, érezzék, lássák, Te a mi pártunkon vagy. Érezzék, Te vagy a fegyverünk, Neved erőnk, Irgalmad bizalmunk, Segítséged győzelmünk.

Lássák, hogy akiket elveszítettünk, Érted haltak, a Te prófétáid, az új Világ kertjének ágját önvérükkel áztató kertészei. S Te szeresd, becézd őket,

áldó szavunkhoz fűzd csendesesen nyugtató irgalmadat. Ne engedd nevüket feledésbe veszni, de fond körül az emlékezés, megdicsőülés örök glóriájával.

Minket is taníts meg, hogy szeresd őket, lágy lélek-csókkal homlokukra illesz, lágy lelki kezekkel vér folyásos arcuk megsimogatni, nevüket szívünknek ékszerartóójában arany polcra tenni, mint gyémántos ékszert. Minket is taníts meg sohase feledni, őszülő fejjel is csak rájuk gondolni, elszótt ajkkal is csak róluk beszélni, emléket, drága, örökös ereklyét végtelen időnek örökségül hagyni. Minket is taníts meg róluk ünneppel emlékezni, minden tavasz virágát ölébükbe szórni, téli esték csendjén csak róluk regélni, csak nekik örülni, csak őket siratni, minden imádságban meg-megemlegetni.

S kihullott vérük nyomán fakadjon áldás, áldás a földnek, áldás a szíveknek, boldog áldás a hazára, békeszeretet a világra, csendes megnyugvás égő szemekre, könnyázott arcokra.

A Te szent akaratod szerint cselekedj velük. Amen.

P. I. dr.

Küldjünk katonáinknak thermos-üvegeket, teát, konyakot, likórt, csokoládét, caces-t.

Tábori posta.

IV.

Bán István története.

Ezt is úgy irták meg levélben nekem, onét a boszniai határszélről: Népfelkelő a Bán István. Családos ember, ifju feleséget, gyerekeket hagyott otthon Lellén. Ebben a mult hétben szomorú volt Bán István arca. Kérde tőle az őrnagy úr, mi a baja? — Mire előadja, hogy levelet kapott a feleségétől, melyben írja, hogy megint szaporodott egy sívó rivó aprósággal a familia. Szegény Bán Istvánné nehéz betegségben kenyérkereső nélkül volt; éhezett. Atküldte hát a szomszédasszonyt a jegyző urhoz egy kis segítségért s pirongatást vitt haza az éhezőnek. A hadtápszótló hivatalból megkereste az illetékes főszolgabíró, hogy a vagyontalan zsellércsaládot juttassa jogos segélyhez.

De ezzel még koránt sincs vége a történetnek. Az öreg népfelkelők hallgatják-hallgatják társuk keserves panaszt. hallják és beléfájdul a szívükbe valami.

Egyszer csak az egyiknek a fejéről lekerül a gyűrött, sok vihartlított szürke sapka. Kezd körbe járni s a 36 filléres zsoldból megtakarított pénzecskéket előkerülnek a zse-

bekből s vándorolnak mind abba a szürke sapkába. gyűlik-gyűlik a sok kis rézkrajcár; szaporodik szépen s mire végére jár a gyűjtő sornak; megolvassa a sapka tartalmát, hát éppen 55 korona van benne. Mennek mindjárt a postára véle és Bán Istvánné címére elmegy a katonák pénze. enyhíteni a pillanatnyi nyomort, feledtetni egy percre a nehéz időket.

Hát van-e ennél gyönyörűbb, meghatóbb, finomabb megnyilatkozása a magyar paraszt lelkének? Van-e ennél igazabb gavalléria? Pedig fogalmuk sincs a *gentleman* szó értelméről. S mégis jobban bennük lakozik, mint sok urruhásban.

V.

Ezt a levelet meg úgy hozták el hozzám megmutatni. Egyik helybeli iparosunk, Talabér Józsefnek a fia írta az édes anyjának. Olvassák el kérem ezt a verset; néhány primitívességében is oly bájos meleg sora van, hogy hivatásos költő is vállalhatná azokat a magáénak. S ez a vers ott termelt a lövész-árok mélyén.

Ezzel vezeti be:

Irom leveletem idegen országba,
Elküldöm hozzátok szép magyar hazámba.
Aztán ír, hogy tán éppen együtt ülnek ott hon, mikor levele odaér. Kéri édes anyját, ne fakadjon sírva, ha levelét olvassa. Ez a

rész inkább próza, mint vers. A vers ezután jön, ilyenformán:

Pedig érzem, tudom, mintha csak látnálak.
Sokszor oka vagyok könnyed hullásának.
Szegény édes anyám drága li-zta könnye.
Boldogságom; óh Isten váltsa át örömré.
Ne aggódjál értem én egyetlen kincsem.
Egészséges vagyok, semmi hajom nincsen.
Jövök ugyan nincsen homlokunkra írva,
Szegény ember sorsát a nagy Isten bírja.
Hanem ti hogy vagytok?
Gondolok ám rátok!
Igaz, kedves anyám,
Mondd csak: van-e fátok?
Avagy miként én is. dideregtek, fátok?
Hiába irtam hát. Fütetlen szobátok.
De ugy-e jól vagytok? Rendben vagytok [szépen.

Pontosan kapjátok küldött leveleim?
Ez jár ám eszemben minden áldott éjjel.
Mikor éber szemem ellenséget kémlel.
Mikor hosszú éjjel szolgálatban állok,
Fel s alá sétálok, hideg ám az árok!
Igy mulik el lassan óra után óra,
Elgondolok mindent, szépen virradóra,
Hogy öllek sorra, hogyha eljő végre,
Isten áldásaként a szent drága béke.
De jó is lesz akkor újra ember lenni,
Boldogabb nálamnál, bizony nem lesz senki.
Házban lakom újra, lekszem fehér ágyban,
Onnan mesélem el, hogy éltem, mit láttam.

A jelen háború erkölcsi szempontból.

(Felolvastatott a sümegi vöröskereszt 1915. évi február 21-iki közgyűlésén.)

Sokaknak talán képtelenségnek látszik a háborúban erkölcsről beszélni. Hisz ott csak pusztítás, rombolás, dúlás, fosztogatás, személy és vagyonbizonytalanság, a mindennél legdrágább emberi élet kegyetlen öldöklése vagy a honi földtől távoli kínos rabságba ejtés a cél.

Hisz a kalmár angol népnek is az a mondanása: »A háború pokol«. Pokolnak csak nincs etikája? És mégis. A pokol az erkölcsi rend hatalmas motívuma, elégtétel az elkövetett bűnökért, az emberi szenvedélyek legerősebb fékezője, a tőle való félelem az erényre való serkentés.

Ami a pokolról, az áll a háborúról is.

A háború is az erkölcsi rend őre s a megbontott erkölcsi rend helyreállítója!

»Cum audieritis proelia et seditiones: ha haberi fogtok a háborúról és lázadásokról — mondja az Údvőzítő — ne ijedjétek meg, oporitet haec fieri: ennek így kell lenni, ezzel ki lesz űzve a sötétség fejedelme.«

A háború első sorban valamely nemzet erkölcsi fővőjének és kulturális fejlődésének m. r. A háború világos bizonyítéka annak, hogy mennyre fejlődött egy nemzet a békében, minő erkölcsi és polgárosodási munkát végzett. A háborúk így a művelt, mint a vad nepeké, azoknak jellegét öltik magukra. Meri ne gondoljuk azt, hogy a háború feljogosít embertelenségekre. A legkevésbé sem. Csak az a háború igazságos és csak az a háború felel meg céljának, amely az erkölcsi rend orvoslását s a megzavart jogrend helyreállítását tűzi ki feladatául. Amely nép a háborút kegyetlenül viseli, a foglyokkal kegyetlenül bánik, az megbélyegző az illető népre Isten és ember előtt.

Épen ez okból tartozik a háború az erkölcsi rend keretébe. Ezen szempontból vizsgálva a jelen háborút, mi nyugodtak lehetünk.

A háború előtti események, a trónörökös páron elkövetett hallatlan gaztett, az azt követő kihallgatások napnál világosabb eredményre fényesen igazolják a háború jogosultságát a mi részünkről.

A háború folyamata alatt a német osztrák-magyar részről eddig tapasztalt eljárás az ellenséggel szemben pedig kiváló bizonyítéka kulturális fölényünknek az entente népei fölött.

Ha ezenkívül meggondoljuk azt, hogy teljesen ideális állapotok a földön sohasem lesznek s így mindig lesznek olyan körülmények, amelyek között a háború kikerülhetetlen, akkor még jobban lehet a háborúról erkölcsi szempontból beszélni, mert akkor a

Felséges lesz újra mosdani, öltözni.

Az leszen az élet, nem mint a mostani.

Föld alatt mint vakond, rút alacsony ólban, Piszkosan; a ruha is úgy rothad le rólam. Hej! de mikor lesz az? rég dörög a fegyver. Jó az Isten, jól ad, majd csak eljő egyszer. Addig is míg írok, node te is írjál. Fájdós a te szemed jó anyám, ne sirjál. Imádságod megvéd minden bajtól engem, Most hát Isten áldjon édes anyám, lelkem. Most nem írok többet, pedig elég volna. Csókolja kezdet Isten tudja hányszor, Igaz szeretettel, a te fiad:

Gyula.

Hát mondják kérem, nem megható sorok ezek? Egy kicsit könnyezni is kell rajtok... egy kicsit meglepődni; nini! hát a lövészek ilyen szép színes virágokat is terem? Egy kicsit meghatva gondolunk arra is, hogy Isten legművészibb alkotásai; az emberi szív és lélek... ilyen remek művet, mint e kettő, nem mutat fel többet a világ.

Németh Böske.

háború az egyedüli eszköz véget vetni a legnagyobb igazságtalanságoknak, vagy a hamis eszmék rombolásának.

»A háború erősen és mélyen szánt, de talaján szebben virul a béke olajága és erősebb a hajtása, mint a rothadt anyagokkal telített erkölcsi posványon«, mondja egy történetész.

Ily értelemben szól róla Vörösmarty a költő király élete végén:

A vak csillag, ez a nyomorult föld
Hadd forogjon keserű levében,
S annyi bűn, szenny s ábrándok dübétől.
Tisztuljon meg a vihar hevében,
És hadd jöjjön el Noé bárkája,
Mely új világot zár magába.
Majd ha elfárad a vész haragja
S a világ elvérzik a csatákon,
Lesz még ünnepe egyszer a világon.

És Körner:

Atyám én felismertelek nemcsak az őszit
[levelek suttogásában.

Hanem a csaták menydörgő zajában.

Az ágyú reitentő moraja hatalmas szózat
Világra szóló predikáció.

Melynek orkánszerű szavára hallgat,
Térdet és fejet hajt — imára a halandó
Mint cikkázó villám hatja át a harci zaja
[sziveket.

És Istenhez szólítja a halhatatlan lelkeket
Vater ich rufe dich! Hozzád kiáltok Atyám!

Még inkább tekinthetjük a háborút erkölcsi szempontból, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a háború nem mindig a nagyobb erő közdelme a gyengébbel szemben, mert hátr az tényleg számottevő tényező, de ennél jóval előbbre való az erkölcsi erő, amely a történet tanúsága szerint jóval csekélyebb erőket diadalra vezetett.

Igy diadalmaskodott a számára nézve csekély, de szellemileg messze fölüllő ókori görög nép a milliós züllött perzsa hadseregen.

A szellemileg kimagasló s az erkölcsi magaslaton álló Hunyadi fenkölt keresztény lelkülete kisdéd hadsereggel a törökök óriási hadseregeit teszi tönkre. Így — hogy csak még néhányat említek a Zrínyiek, Savoyai Jenők Jeanne d'Arc Istentől ihletett karjai fényes diadalok aratnak a nyers erőben bízakodó hadtörömegeken.

Ezekon kívül mennyi sugárzó erőt, lelkesedést, energiát szabadítanak föl a nagy háborúk, mennyi önfeláldozásnak, adakozásnak, részvétnek létfeltételei azok, mutatják ugy az elmúlt háborúk emléklapjai, mint a jelen háború alatt napról-napra megnyilatkozó emberbaráti cselekedetek.

Ha végiglapozzuk a világtörténelem nagy lapjait, tapasztalni fogjuk, hogy a nagy tömegek harcai mindig valami erkölcsi, kulturális nagy eszme szolgálatában állottak.

Nagy Sándor világhódító hadjáratai a görög kultúra terjesztőivé lettek. A világot uraló hatalmas római nép elpusztult, de harcai előföltételévé váltak a keresztény kulturális gondolat elterjedésének, a népvándorlás pusztító hordái a kulturális eszme hordozóivá lettek, a nyugatot megremegető magyarság fegyvere a keresztény kultúrának védője, a szláv világeszmének megbuktatója, a Habsburg-ház hatalmi állásának megalapozója lett. A kereszties hadjáratok fegyverei szellemi és anyagi kulturát fejlesztettek keleten és nyugaton: a vallási és politikai forradalmak nagy csatáiban az egyenlőség, testvériség eszméi szabadultak föl.

Ezen eszmék és szempontokból megvilágítva a mostani háborút, minő eszmék hatása alatt áll?

Első pillanatra csak materialis anyagi érdekek forognak szóban.

Oroszország törekvése a Balkán közvetítésével a tengerhez jutni és a keleti kérdést megoldani. Franciaország nem tudja elfeledni a németek által szenvedett veszteségeket s azért a revanche jegyében harcol, Angolország tengeri kereskedelmét félti.

Mindezeknek azonban háta mögött lappang az orosz nihilizmus, anarchia, mely Dr. Scherr szerint, mint valami nagy vízözön fenyegeti egész Európát, melynek sem a királyok, sem az arisztokracia, sem a polgári osztály nem

állhatnak ellen, az egyetemi tudomány (Oroszországban) a nihilizmus szolgálatában áll, az orosz schizma merev szikla, melyről őszön, érzés élet nem várható.

Az orosz nihilizmussal karöltve jár a francia volterizmus istentelen cinizmusával, melynek Viviani francia miniszterelnök tizenegy évvel adott kifejezést, midőn az egyház és állam közötti szakadás után kimondotta: »Franciaország számára kialudtak az égi lángok«.

Ezen szellemi rokonságnak méltó élettője Angolország szennyes materializmusa, a merő anyagelvűség, melynek célja a gazdagság és ismét csak a gazdagság, melynek érdekében felszabadította a legaljasabb szenvedélyeket, nem a nemzet, nem a nép, hanem a gazdagodni vágyó egyesek javára.

Ez az az összekötő kapocs, amely az entente államait összefűzi s egymástól el nem engedi. Ezzel szemben küzdeni csak felemelő s erkölcsi kötelesség. Az ezzel való küzdés biztos garancia a kedvező eredményre.

Az orosz nihilizmus és zsarnokság, angol telhetetlen Moloch, a francia minden istennek tagadása valóságos szent kereszties háborújává avatja azok küzdelmét, akik ellene küzdenek.

Ez legyen feladatunk, ha nemzetünk s magunk javát akarjuk, ha az ezredéves Magyarország létét föntartani kívánjuk, meg kell őriznünk a keresztény alapokra fektetett Magyarország ezeréves kipróbált elveit, elválasztani tőlünk az istentelenség, anyagelvűség, visszavonás és nihilizmus salakjait, mert különben pusztul minden idealizmus, mely nélkül minden erkölcs lehetetlen s enélkül »Róma ledől s rabigába görnyed«. Ha kiirtjuk magunkból e salakokat s az igaz eszméért törhetetlenül küzdünk, akkor kiállhatjuk e próbát s a nagy világháború után földterül a békesség szépszinű szivárványa, mely boldogabb jövőt ígér. Úgy legyen!

— A szőlőbirtokosok figyelmébe. A Sümegvidéki guzdaőr raktárába szárított sertésragya kapható. Métermázsája 6 K 10 f. Zsákonként 60 f biztosíték fizetendő, ezt a zsákok visszavitele alkamával a vevő visszakapja.

H I R E K.

A sümegi Vöröskereszt egyesület közgyűlése.

Az elmúlt vasárnapon, február 21-én tartotta meg évi rendes közgyűlését a sümegi Vöröskereszt egyesület. A közgyűlésnek a háború különös jelentőségét ad, hiszen az egyesület épen ez által jutott a létjogosultságát fényesen igazoló tevékenységhez.

A gyűlésen az elnökség jelentését az elmúlt év munkásságáról Zoob Erzsébet jegyző olvasta fel. A jelentés főbb részeiben a következő:

A háború kitörésével kezdődött meg az a korszak, amelyben a vöröskereszt egyesület főcéljának megfelelő tevékenységet fejthet ki. Fiókegyesületünk tagjai nagy lelkesedéssel, szorgalommal, kitartással munkálkodnak a nehéz cél megvalósításán. Összhangzó munkálkodásunkkal elért eredményeknek a kimagasló pontjai a következők:

1. A tagok száma 71-ről 151-re emelkedett.

2. A vöröskereszt egyesület az előre vállalt 20 beteg katona helyett 55 beteget lát el. Az állami ovóban 30, a püspöki kastélyban pedig báró Hornig Károly bibornok püspök úr Öminentiaja kegyéből 25 ágyat helyezett el. A berendezést, ágyneműt és fehérneműt Sümeg és vidéke közönségétől kérte az egyesület, a még hiányzó fehérneműt pedig Scholtz Károlyné társelnök az anyaggyűjtő tárraktár kezelségétől kérte és kapta. A butorok, ágyneműk és fehérneműket Kúzdny Árpádné és Mojzer Mariska gyűjtötték 1914 augusztusban. Cserny Mariska titkárnál javították és rendezték az összegyűjtött fehérneműt: Czvaszó Mari és Bözsi, Darnay Olga, Homor Jánosné, Horváth Etelka, Klaffi Lajos, Kolcsónay Edith (Monostorapáti) Linter Juliska, Schmidt Pálné, Schmidt Margit, Süvegh Jánosné, Süvegh Margit, Takács Ma-

tilid és Cornélia és Tóth Orbánné.

Kórházunkban 1914 szept. 26-tól 1915 febr. 12-ig 115 beteget ápolunk 3113 ápolási napon s néhány még gyógyuló beteg kivételével egészségesen bocsátottuk el. A betegek ellátásáról, ápolásáról elismerőleg nyilatkoztak báró Babarczy Schwartzert Ottó és Gidró főorvosos felügyelő látogatókon kívül az ápoló katonák is.

A városi kórházban állandóan 30 körül váltakozik a beteg katonák száma, akiknek élelmezéséről nem a vörös-kereszt egyesület gondoskodik, de az ápolást ott s a vörös-kereszt önkéntesei végzik.

Kórházainkban a betegeket dr. Lukovich Gábor főorvos és dr. Biró József, most dr. Gross Vilmos orvos gyógyítják.

Ápolásra vállalkoztak és lelkiismeretesen, pontosan, kitarítva teljesítik önként vállalt kötelességeiket: Darnay Kálmánné, özv. Hladny Jánosné, dr. Kellemen Károlyné, Kúzdy Árpádné, Tóth Lajosné, Mojzer Mariska, Riszner Ferencné, Szelényi Tamásné, Küthy Jánosné, Szijártó Mariska, Klaffl Jolán, Horváth Erzsébet, Liszli Vilma, Kiss Margit és Schmidt Margit.

Az élelmezést, háztartást kórházainkban Scholtz Károlyné társelnök vezeti. Vezető felügyelésre, az elnököt támogatására vállalkoztak még: Schmidt Pálné, Süvegh Jánosné, Malomsoky Jánosné, Csonka Antalné, Riezner Ferencné, aki hosszabb ideig vezette a püspöki kastélyban berendezett kórházunk ügyeit s buzgó tevékenységéről híven számolt be naplójában, Darnay Kálmánné, Szelényi Tamásné, Mojzer Mariska, özv. Scholtz Ferencné, Németh Hermin, aki minden szabad idejét a kórház ügyeinek rendezésére fordítja.

Az ételek felszolgálásában, kiosztásában segítettek: Liszli Erzsébet, Pék Margit, Schmidt Margit, Süvegh Margit, Takács Cornélia és Vértessy Edith.

A városi kórház részére köpenyek, lepedők, ingek, törülközők beszerzésével Scholtz Károlyné, Epstein Vilmosné, Kúzdy Árpádné és Mojzer Mariska bízták meg. Az anyag árát a kórház pénztára fedezte, de a varrás költségeihez maguk a készítők is hozzájárultak. E fehérenemű elkészítésében segítettek: Süvegh Jánosné, Szijártó Györgyné, Motzer Mariska, Kúzdy Árpádné, Orzechowski Róbertné, Sümegi Tivadarné, Szelényi Tamásné, Németh Anna, Beldicki Kálmánné, Barkóczi Károlyné, Kiacz Gyuláné és Kuthy Zsigmondné. — Gyűjtést indítottunk Sümegben és a környékbeli falvakban s mindenütt adakozó jó szívekre találtunk. Az ilyen nemes adakozóknak köszönhetjük meg a tagok buzgó fáradozásának, hogy élelmezésen kívül vásárnapokon, ünnepeken bort és cigarettát is adhatunk katonáinknak. Karácsonykor ünnepet rendezhetünk és méltó ellátásban részesíthetjük s ajándékokkal, halmoztuk el őket. Szent beszéddel és részvétellel enyhíthetjük hazasóvárgó lelkük fájdalmát. Megkeresésünkre a Friss Ujság, Kis Lap, Est és Vasárnap Pózetek című újságokat a kiadók ingyen küldik.

A jelentés után Bánfi Alajos elnök lelkes beszédben köszönte meg a tagoknak és a közönségnek az egyetel működéséhez nyújtott segítséget. A beszéd nagyjából következőképp hangzott:

T. Közgyűlés!

Bármily rövid kivonatot igyekeztem adni működésünkről, annak dacára, hogy az akadémikusok csak a teendőt szaporították, ezeket legyőzve, haladtunk jól felfogott belátásunk útján; a teendők teljesítéséből következő: munkálkodás tűnik ki, — míg a szellemi vezetés eltekintve a hírlapi közléseket 150 számot mutat, addig az anyagi rendezés Scholtz Károlyné elnöktársam és segítői érdeme marad, s ha Önök tisztelt hölgyeim nem teljesítik ily lelkiismeretesen önként vállalt cselekményüket, akkor a vezetőség éppen úgy, mint a hadsereg tisztikara győzelmek csak az esetben nézhet eléje, ha a katonák minden oldalról kitartó segítségbe részesítik. Ezért a tagtársak közreműködésükért fogadják hazafias hálátelt szív-

ből fakadó köszönetünket. Imára kell kulcsolnunk kezeinket itt a Dunántul, hogy bennünket csak a hírek, a fokozódó drágaság érint. Kérnünk kell az egek urát adjon nekünk erőt, akaratot, hogy anyagi és szellemi tehetségünkkel hozzájárulhassunk ama nagy munkához, melyet most a haza élete mindnyájunktól követel.

Adjja Isten úgy legyen!

A közgyűlés ezután rendben találta és jóváhagyta a számadásokat, a pénztárosnak a felmentvényt megadta.

Jelentette az elnök, hogy a folyó évi tagdíjak már az év elején fizetendők a központ utasítása szerint. A közgyűlés Scholtz Károly tagot gondnokul választotta meg az egyesületi vagyoni kezelése és az elnöki teendőkhöz való segítség ügykörével Schmidt Jenő dr. alelnököt a közgyűlés jegyzőkönyvével üdvözli.

Éles Károly indítványára az egyesület elhatározza, hogy március 15-ikén a beteg katonáknak külön ünnepét rendez, melyeken beszédek megtartására Dehény Józsefet és Gellért Samu dr-t kéri fel. Majd Dehény József tartotta meg értékes felolvasását, melyet lapunk egész terjedelmében közöl. A közgyűlés nagy tetszéssel kísérte a felolvasást, melyet az elnök köszönt meg az egyesület nevében.

Végül Gellért Samu dr. indítványára a közgyűlés meleg köszönete mondott az elnöknek és társelnöknek azért az odaadó lelkes munkáért, melyet a súlyos viszályok között az egyetel érdekében kifejtettek és a gyűlés az elnökök éltetésével véget ért.

— **Jótekonycélú Bakos képkiállítás Sümegben.** Bakos Tibor a kiváló festő művész, tanár, aki mindig meleg vonzódással viseltetik Sümeg város iránt ahonnan kiindult művészi pályája a múlt napokban Darnay Kálmán muz. igazgató barátjához melegehangú levél kíséretében egy kedves képsorozatot küldött a célból, hogy azokat értékesítve a befolyt összeget egész teljességében hadi jótekonycélra fordítsa. A nagy művészettel megfestett bájos képek megtekinthetők a múzeum igazgatói irodájában és a jótekonycélra való tekintettel művészi értékük 1/4 részéért megszerezhetők. Bakos Tibor hasonló sorozatot küldött Nagykőrös szőlővárosán kívül, Kecskemét és Debrecennek is, mint lelkes levélben írja ez évben egyetlen csak a jótekonyságot szolgálja. Bakos nemese cselekedete nem szorul bővebb dicséretre.

— **Március 15.** A polgári kör, mint mint minden évben, úgy ez évben is ünnepélyt tart a negyvennyolcas márciusi események emlékére. Az ünnepélyt március 14-én, vasárnap fogja a kör megtartani. Ünnepi beszéd tartására a kör Pfeiffer László dr. kérte fel, szerlebeszéd tartására pedig Dehény Józsefet. Az ünnepélyen, melynek részletes műsorát legközelebbi számunkban közöljük, szavalni fog Jankó Lajos A vöröskereszt egyesület — mint más helyen közöljük — szintén megünnepeli a kórházakban a március 15-iki ünnepet. Úgy véljük, hogy az ünnep sokkal méltóbb volna a mai eseményekhez, ha a sebesült katonáknak nem eldugott kis házi ünnepet rendeznénk külön a kórházban, hanem módját ejtené a Polgári Önképzőkör, hogy a sebesült katonák részt vehessenek az általános ünnepségben. Nem hiszünk, hogy a dolognak komolyabb akadályai volnának, annál kevésbé, mert biztosra vesszük, hogy az idejünnepség a szokottnál sokkal komolyabb jellegű lesz és nem lesz alkalma senkinek, hogy a történelmi időkhöz méltatlan módon fejezze be az ünnepélyt. Felkérhetné az Önképzőkör Lukovich Gábor drt, hogy eszközölje ki, illetve adjon meg az engedélyt a sebesülteknek, hogy részt vehessenek a kör ünnepélyén és lakomáján. Ennek költségei gyűjtés útján egész biztosan megszerezhető.

— **Sorozás.** Tegnap ismét hangos volt a sümegi utca. A 19, 20 és 24 éveseket sorozták. Épen úgy szólt a nőta, épen úgy lengett a sok szalag a szélben, mint a legbékésebb időkben, mintha nem is a háború számára, hanem a békés gyöngyével részére

sorozták volna be a legények elejét. Olyan önfeláldozó és lelkes megnyugvással mentek az eskü elé a besorozott fiúk, hogy emelkedettséggel, hogy megszálja a szívüket. A mi háborunk csak győzelemmel végződik, — mikor a háború hét hónapja után sem fogyott még meg a lelkesedés és áldozatkészség.

— **Köszönet.** A Sümegi Népbank által egyesületünk részére adományozott 20 koronáért ez uton kifejezem hálás köszönetemet. Steiner Simonné, az Erzsébet jótékony nőegylet elnöke.

— **Hadi beszédek.** A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala népszerű füzetekben kiadja azokat a tanulságos és lélekemésítő beszédeket, amelyeket a háború óta legkiválóbb államférfiaink, főpapjaink, tudósaink, íróink és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az országos Hadsegélyző Bizottság felolvasása sorozatán. A hazafias, igaz magyar szellemtől áthatott beszédek retorikai szempontból is rendkívül becsesek. Gondolatokban gazdag, gyönyörű munka valamennyi, a közönség jól teszi, ha a tizfilleres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együttérzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly meghatározó módon egyetlen háború terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Rákosi Jenő hadibeszédei jelentek meg. A füzetek Az Általános Beszerzési és Szállítási R. T. útján (Budapest, V. Kádár utca 4) rendelhetők meg, de kaphatók a dohányüzemekben is. A befolyt tiszta jövedelme a háborúban elesett vagy a kórház sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árvái javára fordítják.

— **Zalavármegye népoktatásügye 1914-ben.** Vármegyénk kulturális állapotáról igen érdekes képet fest Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő a vármegyei közigazgatási bizottságnak tett jelentésében. Az ebben felsorolt adatokból az alábbiakban közlünk néhány általánosabb vonatkozást, hangsúlyozván, hogy a jelentés a világháború idején mutatja be a zalai tanügyi állapotokat. A vármegye területén 55 óvintézet, 60 állami, 72 községi, 268 rkat. 21 ref. 17 ág. ev. és 7 izraelita, összesen 445 elemi iskola volt az 1913/14. tanévben 814 tanítóval. A mindennapi iskolába 57404, az ismételőiskolákba 18990, összesen 76394 tanuló volt beiratkozva. Iskolába be nem iratkozott 6-11 éves 3996, 12-14 éves 2541 tanuló. A felmentettek száma 1281. Igazolatlan mulasztás 396831, igazolt 577566 félnap fordult elő. Bírásággal kirovatott 12172 K, ebből befolyt 3658 K. Új iskolák felállítása és a meglévők fejlesztése, valamint a hiányos épületek helyett új épületek emelése a kir. tanfelügyelő szerint sürgősségi sorrendben volna keresztülvendő. E pedig elsősorban a Muraközben és a vendvidéken. Az óvintézetek száma is csekély. Minden nagyobb iskola mellett, különösen a nemzetiségi vidéken, kívánatos volna egy-egy óvoda felállítása.

— **Hamis százkoronások.** Az utóbbi időben, különösen Bécsben, igen sok hamis százkoronás került forgalomba. Mivel az osztrák és magyar bank semmiféle hamisításért felelősséget nem vállal, a kár azt éri, aki az ilyen hamis bankot elfogadja. A hamisítást arról lehet megismerni, hogy a magyar oldalon fenn a bal sarokban a bárki szó így van nyomva: bárki. A magyar oldalon a bicük keskenyebbek és szélesebb fehér sáv veszi őket körül, mint az igazi bankón, továbbá a női fej alatt a 100-as szám és a disztés, amelynek közepében a szám van, nem oly finom és kidolgozott, mint a jó százkoronáson.

Felelős szerkesztő: Gellért Samu dr.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

számkivétel elcsúsz, mert kaucsukból készült.

Meghívó.

A káptalanfai fogyasztói szövetkezet f. évi március hó 21 én délután 3 órakor az iskola helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1914. évi számadás és mérleg előterjesztése
 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
 3. Felügyelőbizottsági tagok választása.
 4. Esetleges indítványok.
- A káptalanfai fogyasztói szövetkezet számadása és mérlege 1914. december 31-én.

Bevétel:

1. Pénztár a múlt évről	3635 K 67 f
2. Üzleti bevétel	16187 K 55 f
3. Különfélekből	121 K 79 f
összesen:	19965 K 01 f

Kiadás:

1. Számlák kifizetésére	16048 K 80 f
2. Fuvar és szállítás	299 K 59 f
3. Adókra	904 K 46 f
4. Személyzet fizetés	713 K 56 f
5. Üzleti költségek	151 K 24 f
6. Üzlethelyiség lakbérére	200 K — f
7. Kölcsöntöke	1000 K — f
összesen:	19317 K 65 f

Vagyon:

1. Pénztár maradvány	647 K 36 f
2. Árukészlet	1924 K 65 f
3. Felszerelés	100 K — f
4. Ház értéke	1800 K — f
összesen:	4472 K 01 f

Teher:

1. Részvénytöke	2680 K — f
2. Tartalékalap	532 K 15 f
3. Számlatartozás	968 K 43 f
4. Fel nem vett szem. fiz.	226 K — f
Egyenleg	65 K 43 f
összesen:	4472 K 01 f

Káptalanfán, 1914 december 31-én.

Sándli Ferenc elnök, Horváth József, Németh Mihály, Bakos Vitus, Szakonyi János igazgatósági tagok. Jelen zárómérlegel megvizsgáltuk, a szövetkezet főkönyvével és számadásait tartalmazó segédkönyveivel összehasonlítottuk és azt ezeknek minden tételével egyezőnek, a keresk. törvény és alapszabályok értelmében felállítottunk találtuk.

Káptalanfán, 1915 február hó 22-én.

Vasáros Sándor f. b. elnök, Kovács János, Csordás Alajos, Vasáros Mihály, Németh József, Bakos Pál felügyelőbizottsági tagok.

P A P I R szalvéták

fehér és színes
100 darab K 1.50-től
K 3.50-ig.

Kapható: Horvát Gábor
papirkereskedésében Sümegen.

Hirdetéseket

jutányos arakon elfogad
a kiadóhivatal.

Orvosok

bizonyítják, hogy a legkitűnőbb
köhögés elleni gyógyszer

Kaiser-féle
 Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

MILLIÓK használják

Köhögés

rekedség nyálkaság, katarus, fájó
torok, számarhurut, valamint elő-
vigyázatból meghűlés ellen, leg-
célszerűbb minden **harcosnak!**

6100 közjegyzőileg hitelesi-
tett bizonyítvány or-
vosoktól és magánosoktól bizo-
nyítják **biztos hatásukat!** Ét-
vágygerjesztő, jóízű honbonok.
1 csomag 20 és 40 fillér, doboz
60 fillér. Háborús doboz 30 fillér.

Kapható **M. KOSSA GUSZTÁV**
gyógyszertárában Sümegen.

Valamint minden gyógyszertárban.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészítettnek.